

МИНТА, ИМИНЪ ИЛИ ЛИТЕРАТОРЪ.

№. 39.

ЖОІ, 27. СЕПТЕМВРИЕ.

1851.

А Д Р Е С А Р Е А

Епископълѣ ротън аа діечесеі Орѣдане
ВАСИЛЪ ЕРДЕЛІ

кътръ комитетъ „Резнізнеі Фемеілор Ротъне“
 din Брашовъ.)

Прѣ опорате Комитет!

Дипъртъшите оїнд ші къ міне статътеле пентрѣ „Резнізнеа Ф. Р. спре ажъторїа кресчерѣі фетїделор ротъне сераче“ ші адресареа кътръ фемееа челе аматорѣ де оменїре, пре кѣм ші провокареа міе прїн DDїле вѣстре, спре днаїнтареа ачелѣі ашезетънт ідрентатъ, салтъ ініма теа де възкрїѣ, възнд къ, прекѣм аїчї ла пої рѣвна віневоїторїлор ротанї маї мѣлте інстїтѣте пентрѣ ажъторїа кресчерїі орфанїлор ші орфелїнелор ротане маї де мѣл аѣ ашезат ші ачеле дїн зі дн зі къ мѣл фолос аа наїзізнеї нѣстре фрѣтос дн флоресѣ, аша ші сімѣлѣ чел маї новїа, прекѣм а девѣрат наїонал аша ші оменеск, фѣрѣ дндоїалѣ де мѣл тїмп дн пентрїле DVѣстре къ асемене саѣ дѣрѣ къ маї таре флакѣрѣ арзеторїѣ, спре фапте наїзізнеї нѣстре ші оменїмії фолосїторѣ саѣ стѣрпїт шї, прїн ачела, днтрєпрїндереа ачєаста прєафортѣсѣ шї мѣл фолосїторѣ саѣ днфїндат. Сїмѣрї шї фапте днтрѣ адевѣр прѣ новїле шї дешне де наїзізнеа ротанѣ, пентрѣ кареа, афарѣ де възкрїа шї алїнареа консїїндеї, къ аїї трѣїт шї фѣкѣт челе де лїпсѣ пентрѣ наїзізнеа нѣстрѣ шї оменїмеа, фѣрѣ де а вѣна алтъ довѣндѣ саѣ фалѣ дешартѣ, чї нѣмаї довѣндїреа шї перфєн-

дїзнеа скопѣлѣ днтрєпрїндерїї Вѣстре, каре є рес-плѣтїреа чеа маї таре а фѣкѣторїлор де віне шї каре атѣт дн віаца ачєаста єсте деплїнѣ мѣн гѣїере, кът шї дїн коло де торѣнтѣт пентрече не чеї че фак вѣїа Домнѣлѣ шї плїнеск къ фапта дорїнда дѣлчеї салє наїзішї шї а оменїреї, шї дѣлче рѣдѣрї ведї сечєра дїн остєнєлєлє DVѣстре прїн кѣвїїндїоса лѣдѣ шї мѣлѣтїреа днтрєчєї нѣстрє наїзішї шї вінекѣвѣнтареа непѣдїлор нѣстрїї.

Пентрѣ ачєєа нѣ ам днѣрѣзіат дндатѣ а шї провока къ чеа маї кѣлѣрѣсѣ дндєтнаре не тот клєрѣл теѣ, ка спре ачєст скоп се адѣне ажъторїѣ фолосїторїѣ, шї те паште не дншєлєтѣре спєте, къ пєсте скѣрт тїмп се ва адаѣде кѣтѣва колєктѣ, кареа дїн тїмп дн тїмп а віо стѣрѣзне те вѣїѣ пѣзѣї.

Іарѣ шї пѣлѣ атѣнчї деспре партеа теа, спре днаїнтареа скопѣлѣ ачєстѣїа фортос, трїміт къ окасїзнеа ачєаста 100 ф. адекѣ: зна сѣтѣ ф. т. к. дорїнд ка, дѣпѣ вінекѣвѣнтареа лѣї Dѣмнєзєѣ, се потѣ шї маї дн коло чеа адаѣде.

Дѣпѣ ачєсте, днделєгѣнд дїн статътеле шї адресєлє DVѣстре, тѣте кѣїлє, модѣрїлє шї мєлѣчїрєлє спре днтемєїереа шї кресчерєа днстїтѣтѣлѣї ачєстѣї кѣ тѣтѣ сїрѣїнда шї днделєнѣїїзнеа а фї алєсе аша, кът ачєлѣра чеа маї вѣн асе адаѣде аѣєа се нѣте; єѣ кътрѣ ачєсте зп сѣат дндрѣспєск а адаѣде, спре а кѣрѣї прїміре вѣ шї рѣг, адекѣ некѣртмѣтѣ статорїїчїї дн зєлѣл DVѣстре; кѣчї пїтїзт єсте, къ фѣрѣ статорїїѣ колѣкѣрє зєлѣл речєште шї шї перде скопѣл дорїт.

Длсѣ єѣ DVѣстре пентрѣ днтрєпрїндереа ачєаста прєдорїтѣ шї новїлѣ шї дн нѣмєлє тѣтѣрѣр ротанїлор нѣстрїї де аїчѣа, дѣндѣвѣ фєрѣїнтє мѣлѣтїре, вѣ постєск дєлє Dѣмнєзєѣ сѣлѣтѣте днтрєагѣ шї віадѣ дндєлѣнѣгѣтѣ, карє вѣ є нєчєсарїѣ спре фєрїчїтареа шї днфлорїреа наїзішнеї ротъне.

*) Комитетъ Р.Ф.Р. трїмісєсє ла Еселєнѣїа Са D. Епископ о рєспєктѣсѣ рѣгарє пентрѣ мїзлѣчїреа зпєї колєкѣїшїї дн фавѣреа орфелїнелор, дѣпѣ кѣм се трїмісє шї ла тоїї Епїї ротънї дїн Авєрїа.

Іар спре консолидареа ши родіреа остепелелор ДДвостре нъ воіъ дичета а чере де сче даръ ши вінезвълтаре; іар пре кърата вірдіне Маріа о воіъ рога ка се фіъ патрѳна інстітутълві ачествіа фемееск ши се дѳкъ пѳрѳре рѳгъдїзнене вѳстре днаїнтеа фїзлві сѳъ Домнїлві ши шѳнтвїторїлві пострѳ Ісзе Хрїстос!

Вїнезвълтареа лві Дѳмпезеѳ ши драгостеа меа чеа архїпѳстореаскъ се фїе ши сѳ рѳшѳнъ кѳ Домнїле Вѳстре.

Датѳ дн Орадїа-Маре 31. Август 1851.

Вїне воїторїѳ

Vasilez Erdeli m. n.

Епископ roman гр. кат. аа Орадїеї-Маре.

ши кресчїнескъл зел, ши даторїа націоналѳ де а а-жїта кресчереа орфелїнелор націѳнеї пострѳ, чеї атѳт де лїпсїте де асемене інстітутѳ, се фачем чеа маї статорнїкъ фѳгъдїзїндѳ днаїнтеа лві Dzeї: нѳмкъ днтрепрїндереа ачеаста о vom' стрѳпне на ередїтате ла фїеле, непѳтеле ши стрѳпнѳтеле пострѳ, дн токма ши не ачеашї латѳ вазѳ пе каре о ам диченѳт, фѳрѳ чеа маї нѳдїнѳ деосевїре кофесїоналѳ; нѳмаї Те рогѳм кѳ тот респектѳ Есчеленїссїме на, прежѳм де сїне аї диченѳт а премеѳѳе кѳ есемплѳл де пѳрїнте ажѳтѳторїѳ ши епрїжїнїторїѳ: аша се Те індѳрї кѳ пѳтїптадї дн-флзїндѳ а не епрїжїнї ши дн фїїторїѳ днкордѳрїле нѳстрѳ, асчептѳнд респѳлѳтїре дела черїѳ ши дела етерна меморїѳ, кареа о ва пѳстра резнїзнеа дн апалеле сале.

Пентрѳ адеверїнда прїмїрїї конпрїзѳтлві Есчеленїеї Тале де 100 ф. зна сѳтѳ ф. м. к. не лѳшш опѳре, не лѳнѳгѳ челе пречесе*) а алѳтѳра ачї кѳїегандїа дела комїтет, асчептѳнд кѳ чеа маї сїгѳрѳ днпредїндїаре еффеѳтѳареа апромітереї прїп органѳл Есч. Тале, ши маї черѳнд вїнезвълтареа Архїпѳстореаскъ ретѳнѳем сѳрѳтѳндѳдї сѳндїта дреанѳѳ.

Брашов, 7/13 Септемѳре 1851. Комїтетѳл шчл.

№. 143/С.

Мѳлѳдѳтїреа

din partea comїтетѳлві Р. шчл,

Есчеленїссїме Дѳмїне Епископе,

Патрѳне аа кресчереї орфелїнелор!

Реслѳтѳтѳл рогѳрї комїтетѳлві пентрѳ о дорїтѳ колекѳїѳне дн шѳрїта дїечесе а Есч. Тале атѳт де дѳтѳзѳкѳрѳторїѳ, дѳнѳ кѳм те аї шїлостївїт а Те еспрїма прїп оратѳл адресереї Есчеленїеї Тале кѳ дата 51. Август а. к., нѳ нѳмаї нѳ'л асѳрїем дндемнѳтѳрїї дѳнѳ черереа нѳстрѳ; чї дн контрѳ нѳмаї ши нѳмаї знїкълві зелѳ фїлантропїк ши націонал кѳ каре Есчеленїїа Та преаѳчесї днаїнтеа тѳтѳрор челорладї Архїпѳсторї аї націѳнеї romane дн нѳкѳтѳл ачеста, че пре пої кѳ атѳт маї таре ше дѳтѳзѳкѳрѳ, кѳ есемплѳл Есчеленїеї Тале ва десерѳї де модел ши алтор вѳрѳвадї, аа кѳрор пент се нѳтресче де чева кѳлѳдѳрѳ пентрѳ вїнеме націѳнеї ши днаїнтареа кресчереї дн комѳн ши, де осевї, ши а кресчереї сексѳлві фемееск. —

Пѳрїнтешїїле днѳдѳдѳтѳрї, орѳрїле ши фелїчїтѳреле днтрепрїндереї нѳстрѳ, пѳрїпѳоаска дндемпаре, кѳ кареа не провочї ла некѳлѳїта статорнїчїѳ днтрѳ салѳтареа ачеастѳ днтрепрїндере дн фолосѳл кресчереї орфелїнелор; апромісїзнеа ферѳїпѳтелор рѳгъдїзїшн кѳтрѳ тронѳл череск ши кѳтрѳ прѳкѳрата вірдіне Марїа, ка се фїъ патрѳна інстітутѳлві пострѳ, не аѳ консолидат сперанделе, не аѳ днфлѳзѳкѳрат кѳѳетеле ши не аѳ ресолѳїт кѳчернїчеле воїнде ка, дн нѳтеле тѳтѳрор вїнесендїгѳрелор сорорї рѳшѳне, каре не лѳнѳгѳ окѳпнѳдїзнене сале каспїче маї вреаѳ а пѳстра дн сїнѳл де тамѳ

Обсерѳѳдїзнї ла докѳмїнтеле історїче дн Лѳгош, прївїѳѳре ла прївїлеѳїїле дїстрїктелор: Лѳгош, Севеш, Mehadia, Халмаѳїѳ, Крашова, Берсавїа Комеатѳл ши Ialadia.

(Днкеїере.)

Нѳ сѳ поате ретѳчеанї вїтежїа Сѳкѳїлор сѳѳ дѳкѳрѳл револѳдїеї трежѳте дн Бѳнат арѳтѳтѳ, кѳчї грѳїнд адеѳѳрѳл, прежѳм армѳта зѳгѳреаскъ а доѳѳїдїт о таре днсѳфелеѳїре, аша токма дѳнѳ декларѳдїа маѳїїарїлор, днтре останїї лор — Сѳкѳїї ераѳ чеї маї не авїлї; — ла фѳгѳ днсѳ ераѳ чеї маї вѳрѳвадї, ши ка сѳ поате свѳра ка пасѳрїле, арѳнѳкаѳ кїверїле, армеле ши вїдеїї дн спѳте, апої, знде нѳ ера лок де фѳгѳ, ле третѳра пѳшка дн шѳнї ка фрѳнѳла де плоп, кѳнд да де пент кѳ фрѳгѳдїї поштрї. Сѳкѳїї маї демѳлѳт сѳнт деспре ерѳїсѳтѳл лор кѳпосѳкѳдї. Тѳрѳдїї дн кронїка Днгарїеї

*) Bezї мѳлѳдѳтїреа пѳѳлїкъ дн пр. Gazeteї 73. Р.

ла кап 62 скръ, въ вѣтъндъсь рецелъ Геиза ал
 Пла къ петцѣи, пре съкѣи, карѣ ераѣ дндатинацѣ а
 шерце днаинте ла осте, анонимъа потарѣ дѣ пѣ-
 шеште мѣшеи, петгрѣ къ, кѣм саѣ днченѣт рѣ-
 воиза къ петцѣи, съкѣи дндатѣ рѣисърѣ фѣга къ
 тоцѣи. Дечѣ адевѣрата ориѣинѣ а ачестор привелецѣи,
 пѣвъ акѣта пѣ съ ште. Де с'ар аола врези па-
 триот съши деа остенеала дн архивеле Трансилва-
 нѣи саѣ але Виенеѣ, фѣръ дндоіалъ с'ар пѣтѣ аола
 пѣ пѣтаѣ прѣма ориѣинѣ а ачестор привелецѣи, чѣ
 шѣ акѣрата дескриере а марѣинѣлор Бѣнатѣлѣ, кон-
 скриереа попоралъ, прекъм шѣ а фамилилор новѣ-
 літаре маѣ днсъмплате, пѣ алтѣинѣренѣ шѣ а Ко-
 метѣлор вѣде Комецѣлор, прекъм шѣ а директорѣлор;
 пѣшеле сателор шѣ але орашелор, прѣн каре въпѣ-
 цѣнѣи поштрѣи таре с'ар дѣвъкѣра. — Дѣкъ шѣ
 ачееа сперацѣ пѣ пѣтреште, къ фѣинд привѣлецѣи
 ачесте днаинте де адѣнареа дела Флоренцѣа дн а-
 пѣла 1441 дн вѣацѣ, врео кътева съте де аѣи, ессѣ-
 стѣнд аѣа жѣдиката Банѣлѣи саѣ а комѣтелѣи шѣ
 а вѣде комѣтелѣи, дела каре съ фѣчѣ апелѣцѣи
 жѣделе Кѣрѣиѣ, апоѣ ла пресенцѣа рецелѣи орѣ кът
 де не кѣмплініѣтъ съ фѣе фост проѣедѣра жѣрѣди-
 чеаскъ, тотѣш кѣззеле апелате п'аѣ пѣтѣт а се
 трѣмѣте спре revizie прѣн граѣш, чѣ дн скръс, апоѣ
 де шѣ съпѣнем, къ проѣедѣра а декѣре дн літѣва
 латѣнѣ, тотѣш пѣ е дндоіалъ къ акѣззеле проѣе-
 дѣрелор, прекъм къте зн контракт, testament, овлі-
 гѣцѣи, дѣпѣкъцѣи, маѣ вѣртос кънд ера ворѣа
 де въпѣрѣ шѣ сате новѣлітаре, сар аола шѣ дн літѣ-
 ва ромѣнѣ къ літере латѣне, че къ атѣт маѣ вѣр-
 тос кредет, къ не тімѣзреле ачеле фанатѣсѣа ре-
 ліѣионарѣш дн Бѣнат пѣ съ vede а фѣ стрѣвѣтѣт,
 къ дн тоате привелецѣи де спре преоцѣте нічѣ зн
 къвѣнт пѣ съ адѣче а мѣнте.

3. Шѣгѣт лѣкрѣ есте, къ дѣпѣрацѣи днстреінеѣтъ
 дела сіне къте о дѣрѣ саѣ врео парте дн ea прѣн
 testamente, късъторѣи, саѣ алте трактате, прекъм
 аѣ фѣкът тѣрѣа къ Бѣковѣна, Бесараѣа, шѣ мѣлѣцѣ
 алѣцѣ; — дечѣ дн вѣргѣтеа привелецѣилор ачестора
 нічѣ Маѣестатеѣ реѣенѣтѣ аѣ фост ѣртат а деспѣрѣдѣ
 ачесте 8 дѣстрѣктѣрѣи дела омаѣтъ шѣ а днстреіна
 знѣла саѣ тоате дела корѣна Бѣгарѣиѣ. Кѣзмкъ Бѣ-
 натѣла а къзѣт съв прѣнѣпнатѣла Трансилванѣиѣ, а-
 чеаста аша съѣ дѣтѣмплат. Фѣинд чеартѣ дѣтрѣ
 Ferdinand шѣ Заполеа петгрѣ тронѣла Бѣгарѣиѣ,
 Bulgaria de сѣс аѣ алес де реѣе не Ferdinand, чеа
 дн жос къ Трансилванѣа шѣ Бѣнатѣла, дн ліберѣ
 вѣе не Заполеа. Аша шѣ съв зрѣшѣторѣи лѣи За-
 полеа, прѣнѣпнѣ Трансилванѣиѣ, Бѣнѣцѣнѣи къ Тран-

силванѣи, ка шѣ къ фѣрацѣи лор, възѣрос саѣ дѣнѣре-
 знат, прекъм шѣ асѣзѣи аѣ апрѣисѣ дорѣндѣ, зісѣ-
 лѣи прѣнѣпнат а се реѣлѣкорпора. — Ноѣ траѣем
 сперацѣ къ гѣверѣла пострѣ пѣ пѣтаѣ дн прѣвѣнда
 мерѣтелор пѣцѣиѣеи ромѣне, чѣ шѣ петгрѣ маѣ таре
 секѣрѣтате а тронѣлѣи дѣпѣрѣтесѣ ва дѣпѣрезна
 къпѣтанатѣла ромѣнѣск дн Бѣнат, каре акѣм съ ва
 дѣфѣинѣца, къ Трансилванѣа; къ логѣка пѣтѣралѣ дн
 контра къреѣа нічѣ о політѣкъ пѣ поате съвсісѣта,
 поѣшеште ка пре амѣчѣи пострѣи, де а кърора кре-
 дѣндѣ сънѣтем дѣвѣнѣи, аколо съѣ адѣчем, ка дн
 тімѣла де лінесѣ шѣ съ нѣгѣт шѣ съ воіаскъ къ а-
 тѣта маѣ таре ане серѣи шѣ ане ажѣта дн сънѣта
 кѣзѣсъ а сѣдѣнерѣи тронѣлѣи! Еѣвор пѣтѣеа атѣнѣа дакъ
 мѣжлѣочеле къвѣнѣбѣсе лі съ вор да ла тѣнѣ, шѣ аша
 дѣи вом дѣпѣтерѣнѣчѣи; вор воѣ а не ажѣта атѣнѣеа,
 дакъ прѣн фачерѣи де вѣне, рекъноасчере шѣ пѣлѣцѣ-
 тіре вор късімпдѣи. Аша аѣ жѣдикат фѣрѣцѣдѣи пре-
 дечесорѣи Аѣ касѣи дн презент дѣпѣрѣцѣигоаре,
 апѣте:

Дѣн прѣвѣлецѣи рецелѣи Ladislas ла апѣла 1457
 дат дн Vienna, се адѣче а мѣнте, къ ромѣнѣлор петгрѣ
 ачееа лі съ даѣ аша де марѣи шѣ фѣрѣмоасе пре-
 rogative, петтра ачееа лі съ дѣкредѣндѣзѣтъ тѣте
 въпѣрѣле новѣлітаре, жѣрѣдѣкѣцѣа чѣвѣлѣ шѣ мѣлітарѣ,
 прекъм шѣ тоате четѣцѣиѣе шѣ се апрѣмѣте недеспѣрѣ-
 цѣреа а зіселор 8 дѣстрѣкте, ка къ знѣте дѣтре сіне
 пѣтерѣи къ атѣта маѣ вѣне съ нѣта контѣнѣа кредѣн,
 цѣбѣселе сале серѣвѣцѣи; аша дарѣ ачѣа сѣнѣт адевѣ-
 радѣи інімѣчѣи тронѣлѣи дѣпѣрѣтесѣ, карѣи дрепте-
 лор поастре черерѣи кътеасѣ а съ ѣпѣне.

Ачесте 8 дѣстрѣктѣрѣи аѣ фост корѣнале прекъм
 аѣ фост Iazigia шѣ Kismania, дѣсѣ къ дрепѣтрѣи
 пѣлѣт маѣ фѣрѣмоѣсе де кът челе дн зрѣшѣ; чѣ прѣ-
 вѣнд ла дѣнѣлесѣла зіселор дѣпѣлѣме съ поате зіче
 къ дн ачестеа з дѣстрѣктѣрѣи дн Бѣнатѣла ромѣнѣск
 аѣ domnŭ о фортѣ де демокраѣіе, фѣинд къ де орѣ
 че дрент ѣ ворѣа дн еле, дѣтѣиѣ новѣліѣи, жѣдекѣ-
 торѣи шѣ дѣрегѣторѣи, апоѣи тот попорѣла ромѣнѣ се
 фаче де ачѣла пѣргани, шѣ аша пѣ фѣрѣ темѣиѣ
 сокогѣт, къ негѣделе пѣкѣліко — політѣче — мѣлітаре
 шѣ економѣче але дѣстрѣктелор саѣ адѣнѣстрат прѣн
 адѣпѣрѣи ѣенерале саѣ партѣяларе, дн новѣлі, дн
 дѣрегѣторѣи, ка шѣ дн репрезѣнтандѣи комѣнѣтѣцѣилор
 консѣтѣгоаре; аша дарѣ, фѣинд къ, дѣнѣ леѣіле Бѣ-
 гѣрѣиѣ новѣлітатеа не тоцѣи дѣрегѣторѣи сѣи дела Па-
 латѣи дѣнѣпѣнд, пѣн ла чѣл маѣ де презрѣшѣ жѣ-
 рат, іа алес прѣн рѣстазрадѣи; фѣинд къ маѣ де
 парте, дѣсѣс проѣдѣселе прѣвелецѣи, новѣліи ромѣнѣ
 дн Бѣнат се рекъноск де адевѣрадѣи новѣліи аѣ Бѣ-

гаріеі: лѣтинат съ веде къ повѣлітатеа дн презвнъ къ репрезентанціи попорѣлѣ ротън, преквм пре комітеле саѣ ванѣа лор, аша ші пре віде комітеле ші тоуі дірегѣторіи сѣі пріп рестаураціѣ і аѣ алес.

5. Днпре дрептвріле маїестатіче але реѣелѣі Бнгаріеі чел де кѣпетеніѣ есте, а dona саѣ дѣрві фіилор де патрѣ віне мерітаціі тошнѣ ші сате. Дн адевр дн о царь економікъ, квм е Бнгаріа, се кзпрінд тоате взнѣтъдїіле ші вістерііле не пѣтънт, свнт пѣтънт ші дн анѣ. Къ donaцііле ші преа фрѣтѣсе прерогатіве повѣлітаре аѣ фост днпрезвнате аша, квт ла нічі о цїптѣ дн Европа дн асеменеа град нѣ саѣ афлат. Квт де таре тревзїѣ дар се фіе фост ваза ші авкторітатеа ротънілор дїн Бнгат, квнд еї аѣ фост дн старе аовліга ші не реціі Бнгаріеі ла ачееа, ка дѣпѣ днделесѣа прївелелїлор нїменї стрѣін съ квтезе а дѣрві сате ші то.лїї, фѣрѣ пѣтаї ротънілор, саѣ пре карїі, пентрѣ кредїнѣселе лор сервіцізрї ротънії де віне мерітаціі дї вор квнѣсче? Дрѣнтѣа ачеста нічі паціа маїарѣ прїп взла са де азр саѣ прїп алте леціі леаѣ квштїгат. Съ зїчем къ паціа маїарѣ свѣ реціі де снѣеле съѣ нѣ а сїмдїт ачаста лїпсѣ, превзт нѣ е де лїпсѣ пре зп пѣрїпте ал овліга, ка сїре фїї сѣі дн фачерї де віне маї тѣлѣ прївїндѣ съ аївѣ де квт сїре алдїї, къ ачаста зп пѣрїпте ші аша фаче; днсъ дѣпѣ че Бнгаріа дн періодѣа а Шлеа ші а Шлеа квѣѣ дн стрѣїне тѣнї, преа віне леар фї пѣрѣт а овліга пре реціі сѣі ла аша квндїдїѣ, чї съ веде къ нѣ леаѣ фост дн пѣтере. Дрѣнт ачееа афлѣт леціі ка взнѣрїле повѣлітаре полонїлор ші венеціанїлор съ нѣ се квтезе а се да, дарѣ алтор стрѣїні преквм славїлор, вохемїлор ші алтор аѣ пѣтѣт ші саѣ ші дѣрвіт взнѣрї невѣтърпате.

De znde ші ачееа съ веде, къ прїп декврѣл а 6-леа ші 7-леа свѣтѣ де анї, фїнд ачесте прївелелїї дн аса днтреціме дн Бнгат, тѣлѣ фамїлії повѣлітаре ротънештї саѣ дошнїї де пѣтънт къ марї тошнї, сате ші авздії саѣ афлат, дїн каре дн тїмпнѣа презент нічі зна квнѣптем. Не ла днченѣтѣа сѣтеї а 18-леа аѣ маї фост знеле стрѣлѣчїте фамїлії векї, квчї не весерїка Авгошѣлѣї чеа вѣтрѣнѣ ші квзм съ чїтеште дн піатрѣ тѣятѣ ачастѣ днскрїпціе: „Edificata est haec Ecclesia per Joannem Racz de Mehadia, Districtuum Lipa, Lugos et Caransebes supremum Praefectum Anno 1726.“ Адекѣ саѣ рѣдїкат весерїка ачаста прїп Іоане Раѣ де Мехадїа, мареле префект ал дїстрїктелор Лїповеї, Авгошѣлѣї ші ал Карансевѣшѣлѣї ла анѣа 1726.

Лѣврѣ де тїраре е, къ не весерїкѣ православнїкѣ саѣ сѣферїт пѣлѣ дн тїмпнѣа презент ачаста іеретїкѣ днскрїпціѣ дн лїтѣва латїнѣ, дѣпѣ тра шї гѣна лїгерїлор пѣстре нїї а лїтѣвеї стрѣмошештї. Дечї пѣкатѣа ачест де тоарте маї тѣрзїѣ саѣ дндрѣнтат, везі дошнѣ, ші дн весерїка Авгошѣлѣї чееа поз редікатѣ де Гаврїлѣ Гѣрїанѣ, дн анѣа 1772 съ афлѣ о лѣгѣ днскрїпціе пѣлѣ асѣзїї дн лїтѣва сѣрѣваскѣ; тѣ тїр къ нѣ саѣ афлат пѣлѣ квтѣа зп лѣгошан днсѣледїт, каре къ зп пѣтн де стѣлѣ съ асѣне поткѣвеле ачесте рѣцїнїте. —

De ші дн ачесте дїстрїкте коронале саѣ дѣрзїт ротънілор віне мерітаціі взнѣрї повѣлітаре, тотѣн фѣвдалїтатеа дн еле пентрѣ снѣшї нічі квт а фост аснрїтѣре, къ преквм ші дїн ачесте прївелелїї, дарѣ маї вѣртѣс дїн алелѣї Георгїе Ракошї лѣтѣрїт съ веде, снѣшнїї нѣ аѣ фѣкѣт ровоте, чї пѣтаї статѣлѣї, дн лок де квнтрївздіѣ аѣ дат зечѣїаа; аша дар дошнїлор де пѣтънт ротънї аѣ фост лѣсате нѣтаї сѣмеделе прерогатїве персонале, а ждїїа квселе снѣшнїлор сѣї; венефїдїзрїле регале, пѣтънѣтвріле алодіале ші пѣдѣреле. Фїнд дїстрїктеле ротънештї несте тот Бнгатѣа, афарѣ де комїтатѣа Торонталѣлѣї, лѣнцїте, дакѣ, дѣпѣ днцѣлесѣа ачестор прївелелїї, взнѣрїле повѣлітаре нѣтаї ротънілор саѣ нї ачелора пре карїеї де віне мерітаціі дї вор квнѣште аѣ пѣтѣт а се дѣрві; фїнд къ дн комїтатѣа Торонталѣлѣї-нічі о тѣпѣстрїе де леѣеа рѣсѣрїтеанѣ асѣзѣ съ афлѣ: чїне съ нѣте дндої къ взнѣрїле челор шасе тѣлѣстрїї дїн Бнгат саѣ дѣрзїт де квтрѣ реціі Бнгаріеї нѣтаї ла черереа ші пентрѣ мерїтеле ротънілор, ші аша паціеї ротънештї? Днашнѣ де венїреа сѣрѣїлор ла анѣа 1693 тѣте ачестеа тѣлѣстрїї днпрезвнъ къ взнѣрїле лор де квзм н'аѣ есістат; взнѣрїле тѣлѣстрїїлор снѣт взнѣрї повѣлітаре ші фѣрѣ donaціѣ реѣваскѣ нѣ саѣ пѣтѣт квштїга; де че дар нѣ снѣт дн старе сѣрѣїї нічі дела зна тѣлѣстрїе а Бнгатѣлѣї а продѣче дїпломат donационалѣ саѣ фндационалѣ? къ дела венїреа лор де 157 де анї нѣ е тїмпнѣа лѣгѣ нічі къ а фост де атѣнчї пѣлѣ дн презент дн Бнгат врѣзп рѣсѣвоїѣ дн каре се фїе арс, саѣ перїт тѣте лїгерїле donационале. Зїчевор сѣрѣїї: де че нѣ араѣт ротънїї асѣел де докѣмент? Днсъ де знде ам пѣтеа пої арѣта, дакѣ сѣрѣїї прїп вїлешнѣг аѣ квпрїнс тѣте тѣлѣстрїїле, тѣте епїскопатвріле, дн презвнъ къ архївеле лор. Взнѣрїле ачесте саѣ дат тѣлѣстрїїлор днашнѣ де тѣлѣ секѣле ші дїн векїме, пѣлѣ дн презент, дн тоѣт дара, саѣ а тѣлѣстрїїлор саѣ алтор корпо-

ръчави сай ши фамилиелор привате форте пздине дипломе donacionале ши fondacionале аь рьтае пьстрате. Привеледиале ачесте дестял милитеазь пьстрь ротънї дн казва тьльстїрїлор вънатїче, ши вън е Dampnezeї дн каре сперьт, къ ши алтеле маї лътърїте докзменте дн прївїнџа ачаста кът де кърнд vor emi ла лъмїнъ.

б. Съ вѣде маї де парте дїн привеледиале ачесте, къ ротънїї дїн Бьнат дн формъ де гардъ националъ аь фост тодї останї ми къ пре кът дїрегьторїї аша ми тодї свїзшїї аь пьртат арте, аь авьт кан, милїдїе къльреаџь ши недеастръ. Ачї пь не дндоїт, къ ла ачеста милїдїџь, ка ши ла гарда националъ, лїмба де командъ а фост чеа ротънъ. Маї е днсь къпоскът лъкръ къ Бьнатъл ачест ротънєск а фост пїн де четъдїї, дїн каре акъта пьтаї рѳїне съ маї вѣд; прекът а Лїповїї, а Тїмїшорїї векѳ, а Лѳгошълѳї, а Карансевешълѳї, четатеа Жїдїорїї, а Терговїї, а Гьтаїе алѳї Іеръліе а Чаковїї, а Вершедълѳї, а Пагокълѳї, дн каре ла ашъ 1840 сав алат 72 ванї де аьр ми де арїїнт де не тїмъла romanїлор, карї съ афъ асгъзї дн мъзеа дїн Пешта. Дїрегьторїї милїтърештї прекът ши комѳданѳїї четъдїлор тодї ротънїї аь фост, днсь деспре ачаста де алтъ дагъ маї пре ларг съ ва ворвї.

ЧЕРКЪЛАРІБЛ

Давї епїскоп ротън дїн Блажїс кътръ свьордїнаѳїї сѳї пьсторї сѳолетесѳї.

Опораѳї дн Хрїстос Фраѳїї!

Къ sete am dorїт, ка ла днтрареа теа дн поварнїка а дїчесѳї ачестѳї маре ши пьтеросѳе, мїе престе вреднїчїа теа, дїн аскънселѳе але лѳї Dampnezeї сѳатзрї їтнєсъ дерегьторїѳ, се не ам' фаѳѳ не тодї, ка ла омалтъ съ не свѳтзїтѳ деспре тревзїндїосѳеле мїжлѳчїрї, прїн каре стареа весерїчѳї пѳстрѳе чеа мълт аьсать с'ар маї рїдїка ши ла о маї къзът їнфлорїре ши ферїчїре днъла; — днсь вїтреѳеле тїмълѳлѳї днпрежътрїї дела тѳтъ ачѳаста атеа дорїре м'аь днпедекат, де вnde акът пьтаї дн сврїсѳ вѳ салътезѳ не тодї; ка не їъвїдїї меї фїї, ши дьндъве пьрїпѳеаска вїнекъзъптарѳе, къ тѳтъ тьрїа вѳ провок; ка авьнд днпїнтеа окїлор' днпалта даторїѳ, каре адї прїмїто ка съ грїжїдї пѳстръ вїпелѳ сѳолетелорѳ пьсторїѳѳ Фр.

Вѳстрѳе днкрѳедїнѳїате, фъръ dormitare съ прївїгїадї днпреѳїзрѳл тьрмеї лѳї Хрїстос, ка съ пь се свьрѳте де лънїї чѳї рьнїторї; къ скътпетате се дї къпїтїгаѳї пьнѳне сьлѳтѳсѳ, ка съ пь се лїпсеаскъ де хрѳпа чеа сѳолетескъ; къ тьрїѳ вьрѳьтеаскъ ши къ о не овосїтѳ стръданїѳ днтрѳвїнѳадї тѳте мїжлѳчѳеле, ка чѳї днпънекаѳї съ се лъмїнезе, чѳї рътъчїдїї се се дндрѳenteze, ши ла калеа адеверълѳї тодї съ се анїмезе, ка ашѳа ши мїе дн поварнїка теа дїрегьторїѳ сѳ'мї фїдїї де ажъторїѳ, ши Фр. Вѳстрѳе се вѳ арътаѳїї крѳедїчїонїї їсправнїчїї, ши грїжїторїї аї тесавърѳлѳї чѳелѳї маї скътнї декът тѳте вїстерїїле лъмеї, ши demnїї де респлатѳа архї-пьсторїѳлѳї пѳстръ Ісѳс Хрїстосѳ.

Ка ачѳаста къ dorїт' pod се о пьтеѳїї днпїнїї, фїїнд къ спре ачѳст' скоп нїмїк е маї кондъкъторїѳ, де кът о кълтъръ днцелесзале дерегьторїлорѳ статълѳї преоѳеск амесъратъ; де ачї пь пот дндѳстъл' рекомѳнда, ка пь пьтаї прїн пѳкърѳтата прочѳетїре а днвѳдътьвѳрелор дн школї къпїтїгаѳе, чї ши прїн не овосїта а маї мълтор'а ла скопъла пьсторїѳї сѳолетешчї респънзѳетѳре кърѳїї четїре, зъла фїеште каре преотѳ ашѳа съ се прегътеаскъ, кът' ши попоръла шїенїї днкрѳедїнѳїат прїн днвѳдътьвѳрї сьлѳтѳсѳе се'л депрїндъ дн днвѳдътьвѳрїле крѳедїнѳїѳї чѳеле фолосїтѳре. ши се'л новъѳїїзаскъ ла пїнїрѳеа даторїїлор крѳесїпешчї чѳелѳї мьлтзїтѳре, ши днпїнѳеа чѳелор дїн афаръ къ о їкъвїсїнѳїѳ адеверат преоѳїаскъ се се комънде.

Іар' ка днвѳдътьвѳра се фїе алтора фолосїтѳре, ши преотълѳї де вазъ адъкътѳре, е де лїпсъ ка къ ачѳеа съ се днпрезѳне о пїадїѳ пѳкълпавїлъ ши де пїлде вїне родїтѳре, ка днвѳдънд не алдїї чѳеле де тревзїнѳѳ, пь пьтаї съ пь нї съ пѳте зїче: Докторѳе вїндекъте не тїне днсъштїї, ши ла чѳї дїн афаръ пь пьтаї се пь се дефаїте вїаѳа лѳї, чї прїн евлавїѳ, вьндѳдѳъ, тревзїе, днфърѳларѳе, рѳвдарѳе їзвїре де дрѳнтате ши конгенїре дела орї че де кончїїнѳѳ вьтъмьторїѳ, съ се факъ пїлда тьрмеї сале, ши оглїнда чѳелор де алте конфесїсїнїї, ка прїн тѳте ши їнтръ тѳте съ се тьрѳеаскъ чѳелѳ преа днпалтѳ.

Маї днколо фїїндкъ ши днвѳдътьвѳра ши вїаѳа моралъ се фачѳе маї вьзътѳ, ши ваза статълѳїї преоѳеск днкъ се маї рїдїкъ прїн днвѳрѳкъшїнїтеа статълѳї амьсъратъ: де ачї ам хотърѳтѳѳ, ка прекът дн тїмъла де фаѳѳ зъла фїешѳе къре статъре осевїгъла сѳї зпїфѳорм, аша ши клѳръла пѳстръ ла зъла ши ачѳелашїї зпїфѳорм оріѳнтал', каре ши маї марїї поштрїї лѳѳ днтрѳевзїнѳадѳї дн тїмъ-

петіціонні націонале дела 1790 спрѣо маї де апрѣне конвіндере а тѣтѣрор.

Націѣне ромънъ се апрѣне преаплекать шї змілігъ ла трѣнѣ Маїестѣдїї Вѣстрѣ шї къ тѣтъ кѣчерїа шї свѣзнѣреа чере шї се рѣгъ пѣтрѣ зрѣтѣреле:

1) Ка пѣмітѣреле зрѣѣсе шї рѣшіпѣтѣре, кѣт: сѣферїдї, дїгѣдѣїдї дїтрѣ статѣрї, пѣ прїмідї, шї алтеле ва ачестѣа, каре ка шї пѣште пете стрѣне с'аѣ алїніт націѣї ромъне фѣрѣ дрепт шї дрептате, акѣта съ се рїдїче къ тотѣа, шї ка хѣде пѣвлїче пѣмерїтате съ се рѣтрагъ, шї съ се штеаргъ; апої аша прїп мїла Маїестѣдїї Вѣстрѣ сакратїсіме націа ромънъ рѣпѣскѣтъ съ фїе рѣа-шезатъ дїп стѣпнїреа дрептѣрїлор чївіле шї патриотїче, прїп зрѣаре: —

2) Націѣї рѣгѣтѣре съ їсе рѣдеа дїтрѣ націїле патриотїче ачелаш лок пѣ каре лаѣ авѣт, прѣкѣт аратъ докѣментѣа адѣс дела 1437 дїп архїва кон-вентѣлї Адоршїрїї Маїчѣї Домѣлї де Клѣж-тѣ-пѣштѣр.

3) Клерѣа ачестѣї нації дїпѣндѣсе де рїтѣа рѣ-сѣрїтеан фѣрѣ осевїре дакѣ е зпїт сѣѣ пѣ есте зпїт дїтрѣ тѣте къ вїсерїка апѣсанѣ, кѣт шї по-влїтеа шї попорѣа атѣт ла ораше кът шї ла сате съ фїе сокотїт шї трактаг токѣта къ кїпѣа кѣт есте клерѣа, повїлітатеа шї попорѣа націїлор каре сѣнт кѣпрїнсе дїп сїстема зпїрїї, шї съ їа парте дїп ачелаш фолѣсе.

4) Дїп комїтате, сказѣне, дїстрїкте шї дїп алте комѣпїтѣдї къ прїлежѣа адеѣрїї дерѣгѣторїлор шї а депѣтадїлор ла дерѣгѣторїї, кѣт шї кѣнд се фак рѣстазрѣдїї шї пѣштѣрї ла дїкастерїїле де кѣрте шї провинчіале, съ се факъ рѣфлѣсіе дреантѣ шї ла їпшїї каре ар фї а се апїка дїп ачѣастѣ націѣ дїп пѣтѣр пропорціонат.

5) Ачелѣа комїтате, сказѣне, дїстрїкте, шї ко-пѣзпїтѣдї орьшене, дїп каре ромънїї дїтрѣк пѣ чѣлелалте нації къ пѣтѣрѣл, сѣшї аїѣт шї пѣтїреа дела ромънїї; їар дїтрѣ каре дїтрѣк алте нації къ пѣтерѣл, съ аїѣт пѣтїреа дела ачелѣа, сѣѣ съ пѣрте пѣтеле местекат зпгаро-ромън, сасо-ромън сѣѣ штергѣндѣсе къ тотѣа пѣмітѣрѣа лѣзатъ дела о націѣ орї алта, сѣшї пѣстрѣзе пѣтаї ачѣл пѣше де ко-мїтат шї сказѣн орї дїстрїкт, пѣ каре лаѣ авѣт пѣлѣ акѣт дела рѣзрї сѣѣ четѣдї, шї тодї локѣиторїї прїнціпатѣлї фѣрѣ нїчї о осевїре де націѣ сѣѣ рѣ-лѣѣе съ фїе декларадїї а авѣ скѣтїпѣе шї фолѣсе

де о потрївѣ дѣпѣ старѣа шї кондїціа лор, съ шї фїе даторїї а пѣрта дѣпѣ тѣсѣра пѣтерїлор ачелаш сарчїне. Шчл. шчл. шчл.

Аї Маїестѣдїї Вѣстрѣ Сакратїсіме „преазмілідїї шї пѣзрѣа кредїношїї сѣ-пѣшї, клерѣа шї статѣа повїлітарїѣ шї чївіл ал дїтрѣѣї нації ромъне дїп Тран-сїлванїа.“

Ачестѣа сѣнт пѣнтѣрїле рѣгѣтїндїї. Дїтрѣ-ѣтѣ, къ кът есте маї тѣлѣт дїп петїціонїле дела 1848-50? Дѣпѣ а шеа пѣрѣре авїа къ зп пѣнт сѣѣ дѣѣ.

ЪН ЧЕ.

Шїрїа, дїп 12. Август 1851.

Чїне чїгеште жѣрналеле дѣрманѣ дїп Трансїл-ванїа каре пѣтеле зпѣра локалїтѣдїї, пѣтрѣ асе-менаре ле фаче дѣрманѣ; шї „Pesti Naplo“ каре дѣпѣ форма пѣтелї „Jozsa“ зїче съ фїе фост тѣтъ фамїліа кѣндѣа маїгарѣ, зпїор се пѣте їп-шїлѣа съ креадѣ, къ пѣ локѣрїле дѣ ромънїї локѣїте ар фї фост кѣндѣа тот Дѣрманї орї Маїгарї.

А дѣмѣстра, къ шї дѣпѣ венїреа Маїгарїлор, карїї сѣѣ апїезат дїп Панонїа, акѣт Ънгарїа пѣсте Тїсѣ деа дреанта, дїп партеа стѣнѣа а Тїсїї тѣлѣт тїпн пѣ аѣ фост Маїгарї афарѣ де Сѣкѣї дїп Тран-сїлванїа, (кѣчї Сасїї аѣ венїт шї маї тѣрзїѣ) прїп зрѣаре къ пѣ аїчї пѣтаї Ромънїї аѣ локѣїт, шї сѣнт чѣї маї векї — е овїектѣа їсторїѣї. Еѣ пѣтаї пѣтрѣ зпїзрѣтатеа чѣлор маї стрїнїї дїп їсторїѣ вої арѣта кът е де стѣнѣа чѣ шї некѣптъ консек-вїнѣа дїп форма верѣнїї пѣте, адѣкѣнд зпїле е-сѣмпле п. е. Брашїованѣ ромънѣ пѣнтѣе къ кѣдїва аїї шї а стрѣформат пѣтеле дїп „Brassai.“

Кѣтаре D. Spitzten Жїдан дїп анѣл 1849 шї а пѣтат пѣтеле дїп „Hegyvári.“ — Акѣт дакѣ фа-мїліїле ачестѣ вор рѣтѣнѣ пѣ маїгарѣ, пѣсте къ-теѣа зѣчї де аїї пѣтѣсеѣа зїче къ еле аѣ фост о-датъ фамїлії маїгарѣ? —

Тот пѣтеле атѣт фамїліаре, кът локале арѣ чѣѣа дїсѣмпѣтате дїп лїмѣѣа ачѣа, дїп каре шї траѣе орїдїнеа, їар дакѣ дїсѣмпѣтатеа сар афла дїп маї тѣлѣте лїмѣї, дѣѣѣе жѣдѣкѣте черкѣмѣстѣ-рїле, дїп каре сѣѣ дат пѣтеле. Сїнѣзѣа фортѣ нїчї кѣнд аратъ орїдїнеа. Аша:

„Jozsa“ дакѣ пѣ Јосѣа Жїдан, пѣгрѣшїт вїне дїп Јосѣ (Јосѣѣ скѣртат,) пѣтрѣ ачѣа нїчї съ афлѣ дїтрѣ пѣтеле стрѣвѣкї маїгарѣ, нїчї арѣ дїсѣмпѣ-тѣтате дїп лїмѣѣа маїгарѣ. Аша Шїрїа каре арѣ

дусемпътатеа дн лимва попоръли, де каре е сі-
сгат къвзотъл, нъ а авът ліпсъ се днпръмъте дела
Магъаръ „Sirja“ кѣм воескъ зні; аша дін Сат-маре
Szathmár, дін Біхаріа, Біһаръ шчл. Ачесте акѣм аѣ
фортъ магъаръ, дар нъ ші дусемпътатеа, каре нъ-
маі дн лимва пѣстръ се аолъ. Аша съмъвѣтѣн аѣ
съмвѣтелі ші аѣ лъат нѣмеле негрѣніт де аколо,
къ дн прѣшма Мъръшъли фінд къ міліціа, локзі-
торіі де аколо, аеаъ ordінъл сервідізлі не съм-
вѣтъ, ретасеръ къ нѣміреа съмвѣтелі; дар нічі
зтѣра де врео лібертате, дѣнъ каре сар фі пѣтѣт
нѣмі „Szabadhely“ нъ се штіе. — Мълате сѣнт ші
де ачеле, але кърора дусемпътате е аскънсъ дн
стръфортареа, аѣ дн скімвареа нѣмелі къ тотъл,
че Магъаріі дін адінс аѣ фѣкѣт, ші факъ пѣвъ ші
астъзі.

Е де дусемпът къ тѣлте нѣме сѣ іскат ші
дін батере де жок. Міратевѣ дакъ зстрінеле дін
пърділе мѣнтене ші кампанеле вісерічіі ром.-кат.
— нъ вор рѣшѣнеа къ нѣмірі магъаре, дѣпъ дн-
скрпідізнеле патжокърїторѣ че се тот нѣнъ ла
реедїфїкате. —

Деспре матеріа ачаста сар пѣтеа тѣлтъ скрїзъ,
дар о лѣсъмъ скрѣтаторїлор історїчі. N. I.

ВАРИЕТЪ Ц І.

Дакъ пѣчерїле матеріале сѣнт парте фолосї-
торѣ ші тревзїнчѣсе трѣнълі; къ кѣт маі таре
пѣчерїле спїрїтвале, адекъ: кѣлтѣра тревъе пре-
фератъ, пентрѣ къ стѣдізлѣ ервдітѣ нѣтрѣште сѣ-
флетъл къ о статорнїчіе пѣвъ ла торънѣтѣ дн
тотъ кѣрсълѣ віедеї, прекъмъ зіче Чїчеро дн ораціеа
пентрѣ поетъл Архіа: стѣділе (днвъдѣтѣрїле) вреслѣ
тїперѣділе, десѣлѣтеаъ вѣтрѣнецеле, орнеаъ фѣ-
рїчіреа, дн невазѣрї хѣръзенге сѣнпаре, ші тѣн-
гѣере, не десѣлѣтеаъ а касъ, нъ не днпедекъ дн
каззеле нѣвлїче, къ пої днпонтѣаъ, къ пої кълѣ-
тореске, къ пої ші ла лѣврѣрїле кѣмпълі. Кѣлтѣра
днсъ се котънїкъ прїп літере, деспре акѣрорѣ ін-
вентаре аѣ фостѣ, ші есте тѣлтъ контроверсіе,
Барро скрїе, къ ле-арѣ фі інвентатѣ Едїнтенїі,
Асірїенїі адеверѣаъ къ еї арѣ фі інвенторїі, Плініе
зіче къ чеї векі аеаѣ 16 літере, їар Палїмедѣ дн
ресвелл троїанъ арѣ фі маі адопїтѣ 4. Арістотелѣ

скрїе, къ векітеа арѣ фі авѣъ 18 літере, 2 ле-арѣ
фі інвентатѣ Палїмедѣ, челелалте 2 Епїхармѣ, ші
аша сѣѣ днплінітѣ 22. Лѣканѣ поета романѣ ар-
гѣментеаъ въ Фїніченїі арѣ фі інвентатѣ літерїле,
шї къ Кадмѣ фїнічеанълѣ ле-арѣ фі адсѣ ла Грѣчѣ
Phoenices primi, fama si creditur, ausi.

Mansuram rudibus vocem signare figuris.

Адекъ: дакъ ее креде фамѣї, Фїніченїі маі
днпѣї аѣ дндрѣзнїтѣ къвїнтеле але дусемпа къ
фїгѣрї. (літере.) Романїі аѣ лъат літерїле де ла
Грѣчї, каре ле-ав адопѣтѣт, ші ле дїнѣ ші астѣзі
челе тѣї тѣлте попоарѣ кълте але Езропѣ.

Дакъ інвендіа ачѣаста есте чеа маі повїлѣ,
тѣлте алтеле сѣнтѣ парте фолосїтоаре зніверсѣлі,
парте інтересѣлі партїкѣларѣ; къ тоате ачесте орї
че інвендіе комѣндеаъ ценїеа інвенторълі сѣл.
Аша Плініе дн картеа а 7 скрїе къ Піродѣ січіліа-
нъл арѣ фі інвентатѣ сѣлпѣрѣмїнтеле къ креме-
неа. Претѣ арѣ фі інвентатѣ сѣлѣтрїле. Пентсїлеа
amazoana секъреа. Сїчіїі арїкѣлѣ, ші седеата. Фе-
ніченїі валїста, ші фвнда (машїнѣ де арѣкѣтѣ
петре ші а. дн ресвелл; коїфѣлѣ, сѣліда, ші савїле.
Тессалїенїі опѣтїреа де не каї. Фенїченїі ресвеллѣ
марїтїмѣ, кърора не лѣнъгъ інвентареа літерїлорѣ,
се днсъшѣнтѣ ші лѣзда пѣлїреї (прекѣтѣ дн сѣл
де міжлокѣ Венѣдїенїлор, еарѣ акѣтѣ Енглѣзілорѣ.)

Романїі чеї векі тодї нѣрѣтаѣ варѣе, Варо зіче,
къ дн Рома 465 ані нъ ера нічі знѣ вѣрѣерѣ,
Мѣна маі 1-їѣ аѣ адсѣлѣ вѣрѣерїі дін Сїчіліа ла
Рома, пентрѣ карїі аѣ фост марѣ чеартѣ. Плініе
дн картеа а 7 скрїе, къ Сїнііо Африканъл ші
Лѣгѣстѣ аѣ фостѣ 1-їі ла Рома карїі дн тѣте зі-
ліле се вѣрѣереаѣ.

Оролодїі (чеасорнїче) векітеа аеа де 3 соїрї:
Соларїі, каре лѣл інвентатѣ Анассїменѣ Мілесїлѣ,
дїсїпнѣлѣл лѣї Анассїандрѣ. Челлѣ де апъ лѣл
інвентатѣ ла Рома Сїнііо Насїка, їар челлѣ де нѣ-
сїпѣ (кленсїдра) знѣ дїсїпнѣлѣ ал фїлософѣлі Та-
летѣ. Варо зіче къ: Рома аѣ фостѣ 595 ані фѣрѣ
де оролодїі.

Мълате се факѣ ші дін о амбїдїе глорїоасъ, ка
де аколо сѣ се кѣнтїдїе лѣзда; аша Нілѣ се лѣздѣ
къ ар фі інвентатѣ ресвеллѣ, Семїрамї кѣѣ фѣлѣт
тѣлте едїфїчіі, Алессандрѣ челлѣ марѣ аѣ перѣрї-
патѣ тѣлте дѣрї. I. Чесарѣ сѣѣ опѣтїтѣ де 52 орї,
Чїрѣ аѣ окѣпатѣ Асіа, Аннїалѣ вѣрдѣ ресвеллѣ
аѣ нѣртатѣ къ Романїі. (Ва зрѣма.)